

dig. Dersom vi kunde godtgjøre, at Udviklingen af vor Søbefæstning, Forstærkningen af vor Flaade, Anlægget af befæstede Værker ved Landgangspladser vilde gjøre det til et vanskeligt og risikabelt Foretagende at forsøge Landgang paa Sjælland, saa vilde det ærede Medlem atter kunne spørge: Ja, hvad kan saa det nytte, naar I ikke have Forvisning om, at disse Foranstaltninger ikke vilde forhindre en overmægtig Fjende fra at gjøre Landgang? Naar vi saa derpaa svare: Ja, derfor er det, at vi i anden Linie ønske Fæstningsværker om Kjøbenhavn, for at man atter der kan optage Kampen, saa svarer det ærede Medlem: Ja, hvad kan det nytte? Og dersom vi kunde vise, at Kjøbenhavn kunde holde sig i saa og saa mange Maaneder, saa svarede han: Ja, hvad kan det nytte. Ja, om vi saa kunde bevise, at den kunde holde sig i 2—3 Aar, hvad der efter min Formening ikke er muligt at bevise med Hensyn til nogen Fæstning, saa vilde han sikkert spørge: Hvad kan det nytte, naar I ikke kunne give Forvisning om, at Stormagter i den Tid ville komme os til Hjælp? Nei, saadanne Spørgsmaal kan man ikke regne paa den Maade; der gjælder det kun, at man maa søge at tilveiebringe saa gunstige Chancer som muligt, men man kan ikke paa Forhaand give nogen- somhelst Garanti for, at virkelig det Resultat vil naas, som man ventter. Man kunde ligesaa godt sige: vi ville Intet bevilge til Dannelsen og Udviklingen af en Hær, førend I bevise, at vi til enhver Tid ville have et øvet og virkelig Feltherretalent at sætte i Spidsen for denne Hær. Dersom vi pegede paa Fortidens Erfaring, dersom vi vilde hen- vise til, hvad baade Historien lærer, og hvad Kjendskabet til de forskjellige, baade store og smaa Magters Tilbøielighed og Dygtighed lærer os, og dersom vi vilde sige, at vi drage deraf den Slutning, at vi ikke mere end noget andet Land kunde være sikke mod et Angreb, vi ikke selv havde forskyldt og ikke selv havde fremkaldt, saa vilde vi dog selvfølgelig ikke kunne føre noget som helst Bevis for, at der i en vis Fremtid vil komme en Krig, og der- som vi altsaa paaberaabe os Sligt, saa vilde man jo kunne sige: dermed have I ikke bevist Nødvendigheden af nu at stride til at gjen- nemføre disse Værker; det er muligt, at vi godt kunne vente 10—20 Aar endnu. Og

dersom vi vilde pege paa Fortiden, dersom vi vilde sige, at det i 1659 var Kjøbenhavns Forsvar, som frelste Danmark fra at blive erobret og underkastet en fremmed Herfers Herredømme, saa vilde man kunne sige over- for dette: Ja, bevis, at Danmark vilde være blevet erobret, dersom Kjøbenhavn ikke havde forsvaret sig. Nei, dette kan ikke nytte, man kan der kun drage Fornuftslutninger og pege paa Erfaringens Vidnesbyrd og Kjendstab til de menneskelige Tilbøieligheder i det Hele taget. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 4de Valgkreds udtalte jo imidlertid selv, at ogsaa han ønskede Danmarks Vre, Selvstændighed og Uafhængighed opretholdt — Noget, hvorom jeg iøvrigt ikke tvivler — men at det skulde vindes ved andre Midler. Ja, det ærede Medlem angav uheldigvis ikke, hvilke disse Midler vare, men naar han ud- talte dette, kunne vi fra vor Side ligesaa godt rette det Spørgsmaal til ham: Tror det ærede Medlem, at hans Midler kunne nytte? Jeg tror det ikke, thi Alt, hvad der er henvisst til, er jo, at Danmark skulde naae til at blive en Münsterstat og udvikle sig saaledes, at det vandt Anseelse og Respekt i alle Staters Dine, men jeg vil tillade mig at spørge: er nogen sinde et Land blevet skjær- met mod Overfald og Angreb derved, at dets Folk var rigt og høit kultiveret? Jeg tror ikke, at man kan pege paa dette, tværtimod tror jeg, man maa sige, at Alt dette maa netop gjøre, at et Land bliver mere udsat for Angreb. Eller vil det ærede Medlem kunne bevise os, at Menneskene nu ere bleone og i de følgende 10—20—30 Aar ville blive saa ganske anderledes og meget bedre, end de have været i de allersneste Aar, og at de ikke ville tænke paa at overfalde en ustyldig Nabo og ikke ville tænke paa at føre en uretfærdig Erobringskrig mod et Land, der ønsker at bevare sin Uafhængighed? Jeg tror ikke, at det vil være muligt at føre noget som helst Bevis derfor. Nei, jeg siger, som der blev sagt iforgaars af det høitærede Medlem for Odense Amts 4de Valgkreds (Monrad), at netop jo mindre Mod- standsevne et Land har, desto mere fristes Modstanderen til at angribe det. Jeg tror, at et Land, der er baade et rigt og et let vundet Bytte, netop frister til Angreb, og naar de ærede Medlemmer, der have en anden Mening end vi, naar de, der baade